

fældig og lastefuld. Jeg tror ikke, at man kommer videre ud over denne Banffelighed ved at følge det Raad, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds gav, nemlig ved at sætte et Sogneneavn i Stedet for Indenrigsministeren; men det vilde da i alt Fald være bedre. Hvis det nu er rigtigt, at § 4 vil medføre meget betydelige Udgifter til Understøttelsesvæsenet, hvilke Udgifter væsentlig vilde falde paa Statskassen, og hvis disse Udgifter, efter hvad det ærede Medlem fra Storeheddinge (Scavenius) mente, ville løbe op til en Million Kroner — jeg tror i øvrigt ikke, at det ærede Medlem havde behøvet at begrænse Bøløbet til Kroner; han kunde vistnok, uden at have taget synderlig fejl, have udvidet det til Rigsdaler Rigsmønt — saa vilde det dog være mærkeligt, om Rigsdagen skulde bortgive en saa stor Del af sin Bevillingsmyndighed til et Luufinde Understøttelsesraad, der sidde omkring i Sognene, og for hvem man oplukker Statskassen, ja tildeels ogsaa Kommunekassen, uden at de have noget egentligt Ansvar eller noget Hensyn at tage til Statskassen. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) bemærkede i Gaar i den Anledning, at det jo dog var os selv, der gave Løven; men Spørgsmaalet er, om vi ere berettigede til, at opgive en Del af den Bevillingsmyndighed, Rigsdagen har. For saa vidt det ærede Medlem dernæst sagde, at man kunde sætte en Grændse for Statskassens Bidrag, forstod jeg ikke ret, hvad han mente dermed. Da det jo skal være en ligefrem Ret, der gives de Fattige, kan man ikke sætte nogen Grændse for Statskassens Tilskud, uden at man samtidig dermed kaster Nøsten over paa Kommunekassen; thi paa et Sted maa jo dog Udgiften falde. Det er nemlig Principet, saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds saa klart udvilede det, at der her er Tale om en Ret for den Bedkommende, saa at man altsaa ikke skal kunne møde ham med den Undskyldning, at der ikke er Mere i Kassen. Jeg tror, at Alt, hvad der kan opnaas i Retning af den Ranke, der ligger i § 4, er, at udskille de værdige Trængende paa en saadan Maade, at de forblive uden for den Disciplin og Lugt, som ellers følger med det offentlige Fattigvæsen, og som kun er paa sin rette Plads over for uværdige Subjekter, men ganske vist ikke over for de Værdige. Jeg antager imidlertid, at dette vil kunne opnaas ved Ændringer i Regjeringens Lovforslag, saaledes at man ikke behøver at give et særligt Lovforslag derom. Naar man da samtidig søger at give det frivillige Fattigvæsen den Udvikling, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) har foresat Forslag om, og som det synes, den høitærede Indenrigsminister er villig til at gaa ind paa, ja endog til at udvide noget, tror jeg, at der i Retning af den Ranke, som indeholdes i § 4, er gjort, hvad der kan gøres fra Statens Side. Derimod er der en

anden Ranke i dette Forslag, som jeg til en vis Grad samstemmer med; det er den Ranke, der er udtrykt i § 7 om, at Staten bør træde til. Det bør naturligvis ikke ske paa den Maade, som er fastsat i § 4; men jeg tror ikke, det kan undgaa, at Staten træder til for at udjevne den ulige Fordeling af Byrden, som den nuværende Ordning af Fattigvæsenet medfører, og som jo selv efter Ministerens Forslag vil falde forskjelligt paa de forskjellige Kommuner. Det er oftere sagt, at Staten benytter Kommunerne Hjælp med Hensyn til den Forpligtelse, som paahviler Staten ligeover for Fattigvæsenet; men deraf følger, at der principielt ikke er noget imod, at Staten overtager i alt Fald en Del af denne Byrde, naar de fornødne forriggerende og kontrollerende Bestemmelser i øvrigt tages. Dette siger jeg ikke i Kraft af den Betragtning, som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) gjorde gjældende; thi jeg kan ikke være enig i, hvad han sagde om, at Understøttelsen bør gaa over fra Kommunen til Staten, fordi det ofte er trykkende for den Trængende at modtage Understøttelsen af Kommunen, idet han da har Bevidstheden om, at han tager Pengene fra Naboer og fra sin nærmeste Omgangs-kreds. Sa, det er netop Sagen; der er Ingen, som har Medlidenskab med Statskassen, hverken den, der modtager Understøttelsen, eller den Komite, det Udvalg i Sognet, som skal give den, og dette har ført til overhovedet at bruge Kommunen som det Mellemløb, hvorigjennem Statens Hjælp gives. Statens Opgave bør kun være den at træde udjevne til og at forhindre, at der indtræder Overbebyrdelse for de forskjellige Kommuner. Jeg skal altsaa tillade mig at opfordre det ærede Udvalg til at arbejde videre, saaledes at § 3 kommer til at foreligge paa en saadan Maade, at der er den fornødne Begrændsning og den fornødne Garanti, hvad den vistnok ikke er nu, men jeg tror ikke, dette lader sig gjøre, uden at der udarbejdes et selvstændigt Forslag; det lader sig neppe gjøre indenfor en enkelt Paragrafs Ramme, saaledes som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har ment. Forholdet kunde maasse ordnes ved Ændringer til Ministerens Udkast, saaledes at Staten kunde komme til at udjevne de Uligheder, som maatte fremkomme ved den nuværende Ordning. Endelig maatte man da ogsaa sætte som sit Maal at stille de værdige Trængende en Del anderledes end de Andre, nemlig udenfor de Bestemmelser, som maa gives for det almindelige Fattigvæsen. Derimod maa jeg ligesom det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds advare meget imod at sammenblende de Ranter, der ere udtalte i §§ 4, 5 og 7, med de Regler, som maatte gives med Hensyn til Organisationen af det frivillige Fattigvæsen. Det er to Ting, som, hvis de sammenblandes, ville ødelægge hinanden, og